

Arktisten alueiden tyyppi -ja raskasmetallipitoisten valumavesien puhdistaminen hybridipuhdistusratkaisuilla-hanke (TypArkt)

307/11.03.03/2019

Khall 25.02.2020 § 59

Kittilän kunta on osallistunut Passiiviset hybridipuhdistusratkaisut valumavesien tyyppi- ja raskasmetallien puhdistamiseen (HybArkt) hankkeen rahoitukseen vuosina 2018-2020 yhteensä kolmen vuoden aikana 4800 eurolla (Khall 11.09.2017 § 303). Kyseessä on EAKR-hanke, jossa toteuttajina ovat Oulun yliopiston vesi- ja ympäristötekniikan tutkimusyksikkö ja ekologian ja genetiikan tutkimusyksikkö sekä Suomen ympäristökeskus (SYKE). Hanke päättyy vuoden 2020 aikana. Toteuttajat hakevat hankkeelle jatkorahoitusta EAKR-hankkeena nimellä ” Arktisten alueiden tyyppi -ja raskasmetallipitoisten valumavesien puhdistaminen hybridipuhdistusratkaisuilla hanke (TypArkt)” ja kuntaan on saapunut hankkeeseen liittyvä kuntarahaosuushakemus.

Sekä HybArkt-hankkeen että sen jatkoksi kaavailtu TypArkt-hankkeen toiminta-aika on 1.1.2021-30.6.2023 ja sen tarkoituksena on mitoittaa ja suunnitella passiivisten vedenpuhdistusrakenteiden yhdistelmiä, joita pilotoitaisiin kaivos- ja yhdyskuntajätevesissä, sekä hulevesissä. HybArkt-hankkeen aikana rakennettiin puhdistuspilotit Kittilän alueelle Kallon vesi- ja viemäriosuuskunnan jätevedenpuhdistamolle ja Levin keskustan hulevesiputken suulle. Lisäksi yksi pilotti on kaivoskohteessa Oulun eteläpuolella. Jatkohankkeen tavoitteena on saada pidempiaikainen toimivuustieto erilaisten hybridipuhdistusratkaisuiden tyyppi- ja raskasmetallien poistosta. Lisäksi hankkeessa testataan uusien arktisiin olosuhteisiin mahdollisesti soveltuvien tyyppi- ja raskasmetallipitoisten valumavesien puhdistusratkaisuja sekä arvioidaan niiden toimivuutta ja kustannustehokkuutta.

Jatkohankkeen aikana siis mm. seurataan aikaisemman hankkeen aikana rakennettujen testipuhdistusyksiköiden pitkäaikaistoimintaa. Yhdyskuntajätevesien lisäksi vesistöön pääsevä tyyppikuorma on suuri haaste kaivoksilla ja siksi kustannustehokkaiden tyyppi- ja raskasmetallipitoisten valumavesien puhdistusmenetelmien kehittäminen on tärkeää myös Lapin kaivostoiminnalle ja Lapin luonnolle. Koska pilottien rakentamiseen on investoitu mittavasti sekä hankerahaa, että erityisesti Kallossa osuuskunnan työpästä, olisi erittäin tärkeää, että pilottien toimintaa pystyttäisiin seuraamaan useamman vuoden ajan. Näin varmistetaan, että erityisesti ensimmäisenä vuonna hyvin toimiviksi osoittautuneiden bioreaktorien pitkäaikainen toimivuus saadaan varmistettua.

Hankkeen kokonaisbudjetti on noin 220 000 euroa.
Kuntarahan osuus olisi hankkeessa kolmen vuoden aikana

4000-5000 euroa. Hankkeeseen on hakijan mukaan tulossa osapuoliksi Suomen Agrometsä Oy, Pyhäsalmi Mine Oy, Boliden Kevitsa, Kemin kaivos ja Kallon vesi- ja viemäriosuuskunta sekä alustavasti lupautunut Levin Vesihuolto Oy.

Kunnanjohtaja:

Kittilän kunnanhallitus päättää, että Kittilän kunta sitoutuu Arktisten alueiden typpi -ja raskasmetallipitoisten valumavesien puhdistaminen hybridipuhdistusratkaisuilla-hankkeeseen (TypArkt) (EAKR-hanke) ja kuntarahaosuutena sitoudutaan maksamaan kolmen vuoden aikana 4200 euroa (menokohta 30105, muu toiminta). Vuotuinen kuntarahaosuus on 1400 euroa.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.
